

САНА ОЛОХ

ССКП ЧУРАПЧЫ ОРОЙУОНУЛААҔЫ КОМИТЕТЫН УОННА ҮЛЭҢИТТӨР
ДЕПУТАТТАРЫН ОРОЙУОН НААҔЫ СОВЕТЫН ОРГАНА

Орган Чуралчинского районного Комитета КПСС и районного Совета депутатов
трудящихся Якутской АССР

1931 сыл алтынны
15 күнүттөн тахсар

№ 126 (1982)

1971 сыл. Алтынны 23 күнэ
СУБУУТА

Сыаната
2 харчы

Улуу Октябрь 54 сылын көрсө

Куоталаһы кыайылааҥа—Ленин аатынан колхоз

Райсовет исполкомун уонна тыа хаһаайыстыбатын үлэһиттэрин профсоюзун райкомун президиумун холбоуктаах мунуһахтарыгар 1971 сыл үһүс кыбартаалын түмүгүн оройуон колхозтары уонна совхозун социалистическай куоталаһыларын түмүгүн туһунан боппурдуос дүүлэлэһиллэ.

Оройуон хаһаайыстыбалара сыл үс кыбартаалын соруудахтарын үтү ыаловой ыамыгар 100,6 уонна үтү государство атылааһын 100 бырыһыан толордулар. Хаһаайыстыбалартан маныаха орду үчүтэй түмүгү Эрилин Эристин аатынан колхоз үтү ыаловой ыамыгар 2172 тонна ыан, былаанын 117,6 бырыһыан уонна үтү государство атылааһынга 1617 тонна туттаран былаанын 119,1 бырыһыан толортоо. Хас бирдин фуражый мнахтан 1464 кг үтү ыан эмиз бастын көрдөрүүлээх.

Үтү ыаловой уонна бирдин ынахтан ыамыга Эрилин Эристин аатынан колхозтан атын хаһаайыстыбалар бары толорбокко иһэллэр. Эмиз ити курдук балаһыаньа үтү государство атылааһынга таһыста. Карл Маркс аатынан колхоз 114 тонна этн государство туттаран былаанын 131

бырыһыан, оттон Калинин аатынан колхоз 116 тонна атылааһын былаанын 120,9 бырыһыан толордулар. Оройуонга манта атын хаһаайыстыбалар этн государство атылааһын былаанын толорбокко иһэллэр.

Социалистическай куоталаһы сыл үһүс кыбартаалдааһын түмүгүн оройуон атын былаанын 124,2, күнүгү наары көтөбүүнү 103,4 бырыһыаннарын толортообут уонна бурдук хоумурун үчүтэйдин итиннэ аһынты ыһымы сизмэтин ыраастааһын балайда ыһыпты уонна да атын государство кытта аһаанга үчүтэй көрдөрүүлэрдээх Ленин аатынан колхоз кыайылааһын аатылына. Бу колхоз райсовет исполкомун уонна тыа хаһаайыстыбатын профсоюзун райкомун президиумун көбө сылдар Кыһыл Знамялара аяанна.

Холбоуктаах мунуһах хаһаайыстыбалар салайааччыларын, таһыһыттар Советтарын исполкомаарын председателлэрин, специалистарын общественнай сүөһү быһылгы кыстыгын тэрэһингэр баар итэҥэстэри бэрт түргэни туораталларыгар уонна онуоха эрчимнээх эбн дьаһаллары ыладаларыгар соруудахтаа. Сана торүүххэ

бэлэмдэни үлэтин бу күнүртөн күөһүнэ ытарга, хас ферма айы ыарый турар клеткалары уонна ынах торүүргүр аһаадаһ миасталары бэлэмнэргэ ыйылына.

Ону тэҥэ мунуһахха быһыл сүөһүгэ барыллар от хааҕыстыбата мөлтөбүн учуоттаан, кыстык устатыгар уулаах, ыанар мнахтарга, атыр оҕустарга, ыччат сүөһүгэ ону тупсарат аһытар уонна элбэх эбн аһылыгы тэрийэри булгучулаах көрдөбүл быһылынан аабылына. Ол иһинтэн хас ферма аһын эбн аһылыгы күөһкө оҕотторго, кормонухилары уонна кормолапаринкыры үлэлэтэргэ суһал дьаһаллары ыладаларыгар хаһаайыстыбалар салайааччыларыттан холбоуктаах мунуһах модьуйда.

Оройуон бары хаһаайыстыбалара, партийнай, советскай, профсоюзнай, комсомольскай тэрилтэлэрэ быһылгы сылы—тохсус ыңылетка бастагы сылын ситиһилээхтүн түмүктүү иһингэр социалистическай куоталаһыны үлэ бары салааларыгар кэчигик тэрийэ, көбүлэни туран ымыллыбыт былааннары, эбэһээтистэбэлэри хайаан да толорорго сөптөөх дьаһаллары ылар соруудахтар.

датель А. Н. Косыгин атынны бүтүһүтүр Куба Республикаһыгар донордуу мадыттыа.

ССТА.

Советскай-канадскай сөбүлэһин

ОТТАВА ССТА ССРС Министрдарын Советын Председателе А. Н. Косыгин уонна Канада премьер-министре П. Э. Трюдо атынны 20 күнүгэр ССРС уонна Канада иһин аһаадаларыгар сөбүлэһинэ иһин

баттаатылар. ССРС уонна Канада правительстволары наука, техника, поруог үөрэҕиритин, култура өдө уобаластарыгар биһигэ үлэһини сабылларын дүүлүһүхтэри.

Архангельскай уобалас, Немецкай национальнай уокорук туундаратын олохтоохторун 14 болыогинай-полосиническай отделение, ВО-ча фельдшерскай-акушерскай пууннар көрөллөр-истэллэр.

СНИМOKKA. Нарьян-Мир уокоруктаагы балыһыттын медицинскай үлэһиттэрэ рентгено кабинетин лаборатория Сергей Филиппов иһингэр подиатр-врач Татьяна Вмуческая ССТА фотохроника.

ОТТООХУНГА КИМ БАСТААТА?

ССКП райкомун бюротун уонна райсовет исполкомун холбоуктаах мунуһахтарыгар оройуон колхозтары уонна совхозун 1971 сыл оттоохунга социалистическай куоталаһыларын түмүгүн туһунан боппурдуоху көрдүлэр.

Оттоохун сыллаагы былаана алтынны 5 күнүгэ туругунан оройуон үрдүнэн 78,1 бырыһыан туолла. Быһылгы сайын оттоохунга армый да үчүтэй көрдөрүүлэри Ленин аатынан колхоз итиннэ Субуруускай аатынан совхоз ситиһтилэр. Ол түмүгэр Ленин аатынан колхоз оттоохун сыллаагы былаанын 94,1, оттон Субуруускай аатынан совхоз 89,4 бырыһыан толордулар. Быһылгы оттоохунга орду мөлтөх үлэни уонна түмүгү сыллаагы былааннарын 52,1—62,1 бырыһыан толорбут Карл Маркс аатынан уонна Эрилин Эристин аатынан колхозтар көрдөрүлэр.

Холбоуктаах мунуһах оройуон хаһаайыстыбаларын 1971 сыллаагы оттоохунга социалистическай куоталаһыларын кыайылааһынан Ленин аатынан колхозу аахта уонна ССКП райкомун бюротун итиннэ райсовет исполкомун көһөрүлэ сылдар Кыһыл Знамяларын Субуруускай аатынан совхозтан ылан Ленин аатынан колхозка эһилгит оттоохунга дьэри, туттарарга быһаарда.

1971 сылга оттоохун былаан оройуон үрдүнэн ыраадынан туолбатаарынан сибээстэн, общественнай сүөһү быһылгы кыстыгар эбн аһылыгы дэлэйдик онорон сизитини олохтоохун наалалааһын аарылына. Общественой сүөһү кыстыгы үлэтигэр мөдүй улахан болдомтону ууруу уонна итиннэ тахсар бары итэҥэстэри түргэни туоратан иһин сүрүн сору буолара ыйылына.

Тракторы онороччулар ситиһиллэрэ

Волгоградтаагы тракторнай «ДТ-75 С» трактор оһичкай завод кылаабынай конструктор таһыһа былаан таһаан 600-төн тахса трактор уонна 650 тыһыынча солкуобай суулаах трактор салдаһаа хаһаайыһылаа таһыста. Улуу Октябрь 54 сылын иһингэр таһыһылаабыт социалистическай эбэһээтистэбэ үчүтэйдик толоруллар.

Предприятиегэ 30 ат кууһа кууһаах «ДТ-75» (сыр хору тарга аһаааа) уонна мелюлатиннай үлэ туттулар «ДТ-75 В» дьэри трактордары онорон таһаары улаатар.

Завод конструктордэри таһыһаах турган сырыһаах

Е. КОРИВИЧЕВ, ССТА КОРР.

Сылан отделениетын сылыһыта

Миронов Константин Николаевич—Эрилин Эристин аатынан колхоз. Чакыр бригадэтин сылыһыттарын аеновода.

Мамонтов Андрей Петрович—Субуруускай аатынан совхоз. Кытаанах отделениетын сылыһыта.

Мостови Семен Яковлевич—Субуруускай аатынан совхоз. Болтоҕо отделениетын булчута.

Нонородов Гаврил Семенович—Субуруускай аатынан совхоз. Болтоҕо отделениетын сылыһыта.

Седлашцев Василий Петрович—Субуруускай аатынан совхоз. Болтоҕо отделениетын булчута.

Седлашцев Петр Михайлович—Субуруускай аатынан совхоз. Дотордууран отделениетын сылыһыта.

Федоров Константин Лукич—Субуруускай аатынан совхоз.

Норуот хаһаайыстыбатын ситиһилэрин Быыстапкатын кыттылаахтара

Еһингэ оройуонмут тыатын хаһаайыстыбатын маһык бастыҥ доноругар ССР Союзтарын норуотун хаһаайыстыбатын ситиһилэрин Бүтүт Союзтаагы Быыстапкатын Кылааһынай комитеттаттан 1970 сылга үлэ бастыҥ көрдөрүүлэри иһин ити ИХСБ кыттылаахтарынан биһирэтиллэбиттэриг туһунан иһитиннэри иһэллэр:

Борисов Николай Егорович—Субуруускай аатынан совхоз. Кытаанах отделениетын сылыһыта.

Герасимов Василий Николаевич—Субуруускай аатынан совхоз. Болтоҕо отделениетын булчута.

Коркин Гаврил Иванович—Субуруускай аатынан совхоз. Кытаанах отделениетын булчута.

Лазарев Михаил Иванович—Субуруускай аатынан совхоз. Кытаанах отделениетын булчута.

А. Овчинников фотота.

А. Т. Улсбаатар "ССНН-ийнхон уонна райкомун шэһэнэ" болуох бэрэбэрдэһэнэ, сэлэһэнэ иһэллэхтэ сэттэ-сэттэ уонна эһэ баар. Онно барытаһар түтүл көрдөһүлэрэ иһэллэхтэ.

СНЭЗМОКТАРГА: А. Г. Хлебднина-молочников-үүтү тийсэ-
ниг дунгууруулут.

А. И. Забалина үөрэткүчлөр уонна учууталар 77003

Түүлээх булдун былаанын толорор иһин

бидиниг кардизе кымыг Ур-
дүкү окуола соруулар
дэв дамылаат. СССР үлдү
уонга аналлаах орто катары
министр В. Н. Бродкин сөгө-
дө.

Давыдаат кээнхүүтэ сэт
хыттылаахтарын кэсэтиини-
лээ сакаллан.

CCTA.

Райсовет исполкомун тасарына
гын салгалтын 5-күнүн
дун байаарынтынан 1971 сал
тердусе кыбартааалаат түүдү
ди бултааһын былаана про
йуон үрдүнэн 163 тый. сал
куобайынан, ол ичингөн тый
так бултааһын былаана 31
тый. солк., оттон ичингөн сал
һын тирингиттөн кырихтөл
былаат 132 тый. солк. фитор
гэтилинна. Оройуон үрдүнч
быһыл 270 булчут тыада тых
смактаах. Ол ичингөн кадро
вайа 150, үрөнэччи булчут
9, дүйөтөл-булчут 120. Ма
ны таһынат бул оройуонна
ды общестаотын тэрийилин
нэн 40 кини тыада булчуу
тахсара былаанналар. Билгиди
таһаайыты баларынча ыллах

Судуруускай аатынан сонгохтоо 50 надровой, 40 добротель-булчут, Ленин аатынан колхозка барыта 45 донин, Эрдик, Эристини аатынан чоьхоз 55, Калинин аатынан уонна Карл Маркс аатынан колхозтар 40-чуу булчуту тыаба таһаарыахтаахтар. Икк былаан-наммыт булчуттар атынныы 10 күнүттэн тыаба таһаарыахтаах эбит буоллахтарына, баччаанга дээрэ киһилэр бары тахсалларын биир да хаһааныстыба хааччыйбата, Итинтэн бостөрүү курдук, буатааныт-ка ааспыт сыллаагы етэстэр эмий салганан таһаарыдлар кутулланылар.

Быйылгы сыгач, хайа да
сыдаапар иитвэх сабыстай

туттарыалар государствениккай
быдаан биллэрдиң улаатта.
Ааспыт өттүгөр интих саһыл-
лары көрүүгө-истингө, аңгилер
тиринлери үрдүк хаачыстыба
лаахтың танаастааһынга, ма-
һамһы, экиэтингө мөлгөдүп
түмүгөр биір саһыл тиригитин
орто сыаната оройдон үрдүгүн
баара эрө 70-75 солө, түгө-
һөрө. Од оһин саһыл тиригити-
гөр бэриллбит былаан сөл
ахсын ахсаан, хаачыстыба
уонна сууза өттүлэриниң ма-
һан туолбуттар өтө. Маһахха
саамай бөдөн пүгөһүнүнү ма-
һан сылларга биір ийэ си-
һылатан оһону ыһаа, бөһөһө
ыһааһынан туолбата булар.
Од бурдук ааспыт пүгөһөһө
сылларыгар биір ийэ саһыл-
таң 3,5—4 оһону ыһахтаах-
пыт онугар 2,4 эрө оһону
ыһыталаабыһыт. Маһахха бу-
дук мөлтөх түмүгү Калинин
аатынан уонча Эрлин Эр-
стин аатынан мөлтөһөр си-
тисинтэрө.

Мнэстэрэ түүхээсн бултаан
баны бэлчигч тэрийнхэ сел-
подар үлэнтэртэ тырата суох
орууллаахтар. Ол нурдух мн-
нэлэр булчуттарга бари наа-
далаах табаардарыан, бул-
туур тээбириннэринэн о.д.а.
толору хааччыбар обертанж-
тээхтэр. Бултааны түүхээх-
тэри нэһилинньэтээн үлэсн
бирдидлээн булчуттарга ту-
та маданындарга туган мн-
нэ олохтуохха. Сельподар ту-
һааннаах маданындаран про-
давецтара түүхээсн булчуттар
бэйалэра абалан бырингэрини
күүлэксн, сорох ардыгар бэ-
йалэринэн сылдыах мингэрэ
тутая нбэр дыһаллары ыла-
һнахтээхтэр. Маны тэгэ
булт оройуоннаагы общест-
та былааннаах 40 булчуту
бэрт түрээһин тэрийэн, мн-
нэхэ тирнардидабиг 10 тн.д.
солк. суумалаах түүхээсн
бултаан туттарарга алаах тэ-
рийин үлэни ынтара керүд-
лээ.

Нийс дайду хүнд түүлэхээ сакаагүй чээтээхгүй гэдгээр нийгмээр оройуон - халайгч-балар бары булаацарх бүлчүүтэрийн тиймд таагааран туран уошга нийгмд тийрэгжүүлсэн нийрэхгээх бичгээг гэдгээр нийгмээр бары нүүстэрийн түмэн үзэлнүүтээр көрдөг.

М. СОФРОНОВ
райпотребсоюз бырабыт-
тааныһатын председатели
сохотуонка солбуһаачы.

Основа
01050

[illegible]

Дийнээр, үс сэлгээх начальнаа үерхэтээнин программата дотсадтар үерхэтэр-мийгэр үдэлэрин айнаа сага-ныа оюоһудлудут программаларын толоруута суоттанан оюоһудлуду-та, Оюон оюо үс сааһытат дот-сад ол программатын толору бардаа-на, олус элбэх наадалаах билинш, дьобуру ылар. Холобуур, харгыһнаттан хэпэсэн оюогор, бэйэтэнтэн элбэх о-с-түрүбалады, хэпэһинэри хэпсир, киһинэ метары сатаан хэпэсгэр ылы-ныга сатаан эһиһэттир, граматнай-дыа сатарар уо. д. а. дьобурдары ба-һылшыр. Аһаас, бүтэй дорбоонору арааран билин, тылы сүһүхэтэрт, дорбоонорго араарым, холбооһун, оюу фильмаларынан сатаан бэлэтэ-рин үрдүк-шамыһах, улахан-атчы-гым, биһирс, иккис, үһүс... уга-ха-нас, үһбэс-дэллараа, эргимтэ, төгү-рүмтэ, гүөрт муннук, квадрат, үс му-нук, о. д. а. математическай өйдөбү-лэри оюолор дотсада сэлдээн ылаа-лар. Киһигэни хараанааһын авторуч-

ДЕТСАД ОСКУОЛАҒА ТЭГНЭЭХ

наны, тэтгэрэгтн таба туһанарга, олору хараварга, учуутал хэргэнт болу-
йон нстэргэ, барыш-бары нтэрнэлэр-
гниргэ, байныбалырга, доробол-
логро, оолор ортолоругар таба тут-
тан сылдварга эмхэ үрэнэллэр. Оо-
куолаба нинрихтэх оолору барыла-
рын нтинийн бэлэмнээтэххэ. Бастаы
кыдаас учууталларын үлэлэрэ тоно-
лох чэпчэ, оолорбут биллидэрэ-
лөрүүлэрэ тонолох нини, сийдылара
тонолохтук үрэдэ атай?

Итинийн соруулсан үзлээсөөнхит, онуоха учууталларыг тарда сагаабыл-
пыт икн сүлтан орто Ити нэм иин-
гэр оройуон бары нэбилнэктэрик Со-
веттара үөрэххэ кириилхтээх оло-тору
буна барыларын дөтсэднхх хабарта
улахан бөлгөмолорун уурдулар.
Онон кирилэр оскуолаа үтүгэй бэлэм-
нэх ололор нэлэллэригэр сүүн усу-
убуяаны тэрийдилэр, тэрийэ дааны
сүлдэаллар. Хомойуох иин, сорох
оскуолалар саалааччылар, бастакы
кылааны үөрэнхтээх учууталлара,
ити кирилэртэ сыймана суоюн мур-
дук, кыһалдыбакна олорон хаалаллар.
Биир эмэ оло дөтсэднэ хабыллыбатах
буоллаына, ону тута билэ охсон, кэ-
лэн-баран, кэлсэһинэн, дөтсэднэ аа-
лар дааналы ыдылбаттар Ололору ос-
куолаа бэлэмнээһиннэ күһүккэттэ
ылган көмөлөһөн испэттар.

Бийлагтыг үерэх дэвдлэг багасгахыг хамгаалах зорилгоор дотсод тусгай бэлэмнээх зардалтгүйн тухуудан нэвчлэлийн шийдлийг. Дотсад үзүүлж, дотсадхаа көмөлөнүү, дотсадтар үлдээ

рингэр баар нутагстар, ону туохатар суоллар уо. д. а. тустарынан санга программа олоххо индустриаллар кэингэр ордум элбэхтик кэпсэтер, үгүстүк ханыаага суруйар да наада.

Мань тайхынан дөтсэд билигн да ситэ сыналдаммаат дин санымыр бигр суола баар—үгүс Дөтсэдтар олус эргэ, ыраагас, билигн көрдөбүлү хайа да өтүүнөн эппизтээбэт дьыаларга үдэллиллэр. Ол суурн бириччынэте диннээр, үбүлээһин көрүлүбүтүнэ ыйаллар. Дьыга совхоз, колхоз олоһо тулсубут. үбү-аһа дэлэйбит кэмнэргэ, бэйэлэрин ыччаттарын үөрэннэлэре, кэсннэллэрэ дөтсэдтартан туту-лунтаах буолан турдагына, типовой дөтсэд дьыатин бэйэлэрин куустэриһэн тутар ынахтара суох үбү дуо? Мин салыахпар баарга дьыл.

Огтон дөтсадтар аосиателъ-учуу-
талдара бийылгы юбилейдаах сылта
эһил оскуолаа киирээччилэри босом-
ниир үлэлэрин хаһаагытааар да
тулсарыахтара дигэ эрэнэбин. Онуоха
ово айуу-санаатын, кэспир, салгара
дьогуруу сабыннарымы, фишһаади дор-
бооннору үөрэтни, тыллара, этинлэри
ырытын үо да, ордуа чорботулдуох-
таахтар.

Детсад оскуолага тэгнээх, Кишпыхт,
эмиз оскуолага нурдун, сүрүү болжом-
то ууруулаара наада.

Саха АССР оскуолаларын
үтүөлээх учуутала

Н. ФЕДОРОВ

ТУҮЛААХ КЭПСЭТИЙИ

Диринг брго оруслаган
учууталлара тароонустарн
нытта сүбэлдир кичиларн
нытта сүбэлдир миса тугу-
нар үтүө үгэстэн олохсуд-
да. Соторутаагыт орусча
IV «А» уонна «В» кылаас-
тарын классруктара Альби-
на Петровна Бодина, Та-

тэйн Афанасиевна Миларова төрөлүүтэйг муньаа оёно ийн бонгуудаа даалар төрөлүүтэйг уонна оёуола ийнхүг турар ооруктарга бэстэдэлэниг үзэйдилээ.

А. П. Борисова обону
дынава-вошка нитан, майдах

тантанын нарын: сэтгэлтүн, отгон Т. А. Мазарын үер-нээтчилэр үерэн бэлтгэл-рин бэлтгүүлсэнтэй бэл-снэдэллэр охордог. Ийн-на үүс үерд тэр бэлдэрн үйлдэнэ.

Түүнээс тэрхүү үгээр ослонны бичиг дээр нэгдэ-

би тугуһарга, уруунтарга үгүстүн сылдырга, револю тугуһуннарга, оодөрлор-сөөсэмэй, кунтутулаах буолуударын ийи киһиһар-га, оной оһуоту үлэттэри күүс-тирэх, буаһиһа этти-лэр.

Кустанайская уобласть элени
тордара уонка бурдугу тутар
туунара быһыл тууун куула
4-түү мелүүнөтөн, ордуу суу
бурдугу туттулар.

СНИМОККА: бурдуктуз массиналар Ленин орденнаа Кустанайдааы бурдук номоннатын лабораториятыа таппаа:

ССТА фотохрониката

Идустия бөлөмдөрү үчүн
ини, общественная сүтүгү
тыткан балансынын индустри
сүтүгү-халканы өрмүсүнүн
ини курдуу башуруостар
уон бары хааанын табалары
гар сүтүгүгө кыскачын кыска
ини бу сүтүгүгө буулаалар
Ини башуруостары кыскачын
сүтүгүгө буулаалар кыскачын
ини кыскачын кыскачын
өтүгүгө хааанын табалары
кыскачын кыскачын кыскачын
сүтүгүгө кыскачын кыскачын
кыскачын кыскачын кыскачын
кыскачын кыскачын кыскачын

Билигтэн хам-дмал ний-
лэлтэ сылтаны төрүүлэл-
тэнгэ бнир удахад нийлэлтэ-
бирнэмэ. Удахан гынмэл туй-
илгитэнэ убаһа-зары нийлэлтэ-
араарым, группалан тус-
тутуу төрилэлхтэх. Ха-
бирдин хаһаай-сэлмэ сэл-
тайытара сылтаны хон-
ниевтэн туруоран аһатар сө-
гд оту саппааһыраллара нээ-
дэ. Ааскыт сэл аһатар туй-

[illegible]

Балдырыңгыты жылыңа кел-
тис устата ғалым аңдасыбай-
дың аңылмакка минералға. Ол
түмүгәр үтүс салғы туһата
суох өдүүгө, илбөх от-бүрдүк
былаана суох ороскоотта-
кыыта тахсыбыта уонча ол
түмүгөр колхозтар уонча та-
хос элбэх нөлөөккө табыл-
дытара.

Халгайфьстабаннабо — суом дьаһанын уонна баар кыыхтары табын туһатын оройуон тэриилбөтөсүн түмүр тоһуур бля кулуннааһына кулун деловой тахсыытын билиирдик көтөһүһүтэ. Ол түмүр бля баа оройуон үрдүгү аһаһыт калдыһар 1404 кулун итэһэс калдыһар.

[illegible]

түн мөлтоодуустан, айсудыны ситатэ суох тэрийиынтээн үгүтү кыргыт сымгы баага суулан, ошон албэх биз шыдапал үү-руулар кыахтары-суогушын бо-лотпироваага хабылалыбатахха-на. От саппаага сымгылар алын турар мистодоригтар быстан хаалыт ичү үлү ба-рыгытылар ыраакаттары үчүс-тэ сымдымыты. Выйага куфүр боттипрованы совхоз Ботти-повообу отделениегытар ыш-тылыага, Ити үлү бу мей бү-түрүнтөн сагаланаады.

Быйылгы кыстында хабыл-
кыстыбалар сынымы сүтүгө
суох кыстатылалар, кинилер
была түспөттөрүгө кыдыны-
лалар кээр сымга тил оңоруу
былаанырын төлөрүүгө бы-
тылып көндөрүгө.

П. ИЛЛАРИОНОВ,
сылгы институттар орауон-
нар жана ардыдарыназы
эотехник.

СҮРҮН ФОННАРЫ ХАТ СЫАНАЛААҢЫН

1960 сыллаахха сүрүн фоннары хаттаан сыаналааһын кэиниттэн дойду норуотун хаһаайстыбатыгар элбэх ахсааннаах араас саҥа туйсарыллан оҥоруллубут массовныйлар, оборудованнелар, транспорт көргүчтөрө, дыһалар туһага киридилэр. Ити бириэмэ устатыгар промышленноска, тутууга, торговта саҥа оҥовай сыаналар, тарифтар үскээтилэр. Манан сибээстээн хаһаайстыбаннай төрүтүлэр балансаларыгар туур сүрүн фоннар тус-туһунан, биллэҥи усулуобуйага оҥорон таһаарыы стөмбөһүгар сөбөсүх сыаналаах буюууларга табыста.

Ити барагдманыа сүүрүн фоннар эргэрин-
лэрин, бородуусуяны оноруу оросуотун,
производство кэдьүүнү бизэринти таһымын
сүүрүн фоннарга төлөбүр кээмийи уонна кө-
бүлээһин фоннарын барыстахтык абаан
таһаарымыга, ордук-экономическай реформа
олоххо кииринтинэн сибээстээн, улахан ма-
һайдэри үөскэттэ. Дьэ ол иһин, сүүрүн фон-
нар чөлүгэр түһэриллэр сыаналарынан
хаттаан баһыы сүткэн суолталаах үлэтэ
хаһаабыстыбанвай ахсаанымнаа үлэниир
бары предприятияларга 1971 сыл атырдаах
ыйын 1 күнүттэн ахсынныы мй 31 күнүгэр
дизир кэмкэ 1972 сыл тохсунньу мй 1 кү-
нү түбүсүнэн ытылла турар.

Хатгидийг сэмилгээнийг улахан сүлдтэйг биэрэн туран, Саха АССР Министрлерийн Совета 1970 сыллаахха атырдах мыйгар ажаллаах уураагы ылыммыта. Ол уураахха министрстволар, подомстволар, хангааныс-тыбаннай ахсаанынан үлэллэр предпритиятлар, тарилгэлэр бэлэмнэниин үлэллэрэн сүрүн ажаллаах бэлэмнэммиттэрэ.

Хатгаан сүмдэлэаһыннь хайуаастыбоннай
ахсаанынан үлэниир республика тыһынкчат-
тан тахса предпрятнаелара, төрлөтөлөрө,
ол иһигэр Чурапчы оройуонун 28 тарилтаа-
па мыйталдар.

Республикада бүгүнкүгө сүрүн фондари хаттаан сыналаларын үлэтин үлэви зобит буоллазыны. Чурапчы оройуонутар олох да савалымы иликтэр. Олус хойутаан, аты дьах айыи 1 күнүн онуутар баладан айыи бүтүүтэ сорох эрэ тэриятэлэр инвентаризацияга киирдилэр. озор иктэриктэр промкомбинат, «Межнотхозстрой», кинесет дирекцията, олох-дьабах комбината, Эрилин Эристини, Калинин, Ленин ааттарынан колхозтар, Оттон Карл Маркс ватынан колхоз савалааччылары, чуолдан кылаабынай бухгалтер т. Тимофеев М. Н. аерооценка баппуруонутар кыратып да кыппалдыбат. Саатар бэлэмнэни да үлэ савалана илик. Итинниги сыбыйа туюктан табыста диэтэхтэ, бэлэни уоскутунууттан, тугу да хоноруута хонорбот буолууттан, Өсөс итинниги балайыаныйлаат оловон, республика статуправлелетийн

представители комитетов, ассоциаций, Мангхада оройуон салалар органдара таб. Тимофеевца сөптөөх сөмөнү өгбөрдүрө лаала.

Хатгаан сэлалдааны үлэтэ оройуон үрдүнэ мөлтөх туруктамыг сүүн бирчигнэлэрин майна бэлдэтэн аһар наада. Голотан турал, төрлөт сэлалдаачылар бу сүүнэ суолталаах боһурууса ханна да суолта биэрбэтхтэрэ булар. Икчилэр бээр балаһманһаны нэхэн турал, байхэртитон эрэ кэлбөрүгүнэр сэлалтан, аналлаах комиссия председателдэринин атын дону аналлаабыттар уонна бу үлэи төрүктүмүтэ сөптөөх көрдөбүл олохтооботхтор. Икчилэн, оройуоннаагы комиссия эмнэ мөлтөхтүк үлэлэбит. Ити комиссия 1970 снл балаһан айын 15 күнүгэр райсовет исполкомун өмһүрүмүтүнэ төрүктэн баран, баара-суога биридэ эрэ муннахтаабыт. Ону да комиссия чилиэннэрин анал ардыгар эбээһинэстэрин үлэлэтибиттэр, атын боһуруону дүүдэлэбэтхтэр. Комиссия чилиэннэрэ сыһарылдыбыт тархаларытар хаятык диканы көмүтү оторботхтор.

Тэрэний үлс бэлгэр нуугаанын түмүгээр, промбон үгүс тэригтэлээр, ол илгээр мисомлолмобинат, райдотребсони уонна «Сельхозтехника» отделениета хаттаан сыйалаланын үлэтгээр ханнын да бэлэм суох олоороллор, Олорор дьэлдэргэ, оборудованиека, араас массынналарга ситари техническэй документациялаах тэригтэ суох дияаха сеп. Ол түмүгээр ил үлс нөрдөбүдүгэр элнэттир данийдары булар эмнэ нүчүмэйд. Итин таһынан баччаанга дьэри нолхостарга, сөххөккэ, тэригтэлэргэ туһаларытан тахсыгыл дьэлдэр-уоттар, оборудованиелар устуута дьэлдэрбонор баччаанга илнэ сылдьаллар.

Саха АССР Министрларын Советын сүрүн фоввары хаттаан сыаналааһынга туһаайылаан ылыммыт дьаһаллара туолбатар. Холобур, бу үлэ комиссиятын элбэһинэри бэлэмнэни уонна кинини ыһтыы бириэмэтинэр үлөһүн тэрилтэлэрин салаааччытын аналдаах бирикээһинэ сүрүн үлөлөрүттэн бөхөлөнүөхтэхтара биир да тэрилтэ туолбатах.

Сүүрүн фоллары хатгаан сынаагаанын-
государственной суолтаах сүмээн Дьаһыл
Ону толорбоот буолуу эбэтэр нуһаан хаа-
чыстыбалаахтыр, нөгүмэхтик толоруу хааа-
йыстыбаннай ахсааныга үлэтиир тэрилтэлэр-
гэ улахан нөхсүтү аналма. Тэрилтэлэр сала-
лааччылары ону өйдөөн, бу боллуруска ил-
лэстээхтик сыһыоннаһалара иэдэ.

А. ФЕДОРОВА
Саха АССР статуправлениеһын
старший экономиста

Озоруот аһын үүннэрээччилэр
с и т и һ и и л э р э

Саха АССР уонна Амурскай уобалас тыаларын хабарыстыбыттан үлэһиттэрэ быһыл өбүрүт аһын үрдүк үүнүүтүн ситистилэр. Итинэн өбүрүт аһын государствода атыылааһын бааланын толордулар.

Амурский уобласта былаанынаа коруудууттуктукер эбэх оёруот аһа. 37,7 тыһыынча тонна, софотуодкаланыа. Оёруот айыл гайыы сорууда аһард төдөрүлүһү.

Сада АССР колхозчара уонна совхозчара сойотуонакадьыр лууунарга 9,6 тыһыына тонна ооруот аһын илгэрдилэр, онор булааны 120 бырыһыан толордулар.

Оборудот дини государствада туттарыы салыада турар.

CCTA

Паспа үүшү солбуйар

Тбилиси. Грузиятаазы зооветеринарнай институт научнай үлэбитэргэ пьэрэйгэ маммытынан үүт онуугар иһэр-диллэр аналлаах пастаны айдылар. Биир килограмм пастаттан бээс литр үүтү солбууааччыны бэлэмнөөххэ сөн. Кинини иһэ сылдыар пьэрэй ыйааһына сии биир дьыг-уох үүтү дһа сылдыарыи күрдүк эбиллэр.

Былод Мичежский, Гардабанский уонна Сагареджойский оройуоннар колхозтарын итиэнэ совхозтарын үүт-табаансый фермалара 300 тонна паастаны ылыахтара.

Сийломка: Смена начальнига Гиви Кобаидзе (хэлгэс дүжэ) уонна институт научнай үлэһитэ Тамаз Кобахидзе раста бэлдэмнэһинитин температурнай режимин бэрэбэр-күлүнүсүрү.

С. Гевизадзе фотота.

ССТА фотохрониката.

Охсүһууга бииргэ сомоболоһуу

[illegible]

